Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2025, sp. zn. 30 Cdo 2865/2024, ECLI:CZ:NS:2025:30.CDO.2865.2024.1

Číslo: 17/2026

Právní věta:

Nesprávný úřední postup, jenž vyústil v opakovaný výslech nezletilé jako zvlášť zranitelné oběti, může spočívat i v tom, že skutečnosti, které mohly být zjištěny při výslechu jediném (nebo při již uskutečněném předchozím výslechu), zjištěny nebyly, a proto bylo nutno je zjišťovat při výslechu dalším.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 10.04.2025

Spisová značka: 30 Cdo 2865/2024

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nemajetková újma (o. z.), Nesprávný úřední postup (nepřiměřená délka řízení)

Předpisy: § 102 tr. ř.
§ 13 zákona č. 82/1998 Sb.
§ 18 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb.
§ 20 zákona č. 45/2013 Sb.
§ 3 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2024, sp. zn. 25 Co 93/2024, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 4. 1. 2024, sp. zn. 14 C 12/2020, a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 2 k dalšímu řízení.

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 20. 1. 2020 po jejím částečném zpětvzetí domáhala na náhradě nemajetkové újmy zaplacení částky 500 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 18. 7. 2019 do zaplacení a částky 24 200 Kč jako náhrady nákladů na znalecký posudek (původní výše požadované částky byla 1 000 000 Kč). Nemajetková újma jí měla vzniknout úkony prováděnými v trestním řízení vedeném u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 17 T 36/2015 v

souvislosti s opakovanými výslechy její osoby jako poškozené ze strany orgánů činných v trestním řízení. Žalobkyně vystupovala v pravomocně skončeném trestním řízení jako svědkyně, resp. poškozená [§ 43 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád")], kdy byla ve značné části řízení ve věku mladším osmnácti let a osobou podezřelou byl její otec. Žalobkyně v rámci trestního řízení opakovaně vypovídala, a to konkrétně na úřední záznam o podání vysvětlení dne 15. 7. 2015 a 27. 11. 2016, do protokolu o výslechu svědka mladšího osmnácti let dne 16. 7. 2015 a 20. 8. 2015, v rámci hlavního líčení pak dne 8. 12. 2015, 16. 2. 2016 a 21. 5. 2018. Soud prvního stupně uspořádal prostorově výslech nezletilé svědkyně tak, že obžalovaného ve všech třech případech sice vykázal z jednací síně, avšak do přilehlé poradní místnosti nacházející se bezprostředně za zády předsedy senátu, odkud prostřednictvím pootevřených dveří poslouchal svědeckou výpověď vlastní dcery, o čemž žalobkyně věděla.

2. Obvodní soud pro Prahu 2 jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 4. 1. 2024, č. j. 14 C 12/2020-272, zamítl žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni 524 200 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 500 000 Kč od 18. 7. 2019 do zaplacení (výrok I), a rozhodl, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II). Po skutkové stránce došel prvostupňový soud k závěru, že žalobkyně byla osobou poškozenou v trestním řízení a jako nezletilá byla v řízení před soudem a v přípravném řízení vyslýchána v souvislosti s útoky, které na ni byly spáchány ze strany jejího otce a za které byl otec jako pachatel odsouzen. Soud se zabýval okolnostmi, zda je nárok žalobkyně dán či nikoli, přitom neshledal pochybení orgánů činných v trestním řízení, pokud byla žalobkyně opakovaně vyslýchána z důvodu spočívajícího v jejím přístupu k trestnímu řízení (změna výpovědi samotné poškozené v hlavním líčení). Soud prvního stupně učinil závěr, že není dána příčinná souvislost mezi výslechem žalobkyně a její újmou a že nelze v postupu orgánů činných v trestním řízení spatřovat nesprávný úřední postup, tedy není dán odpovědnostní titul.

3. Městský soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 16. 5. 2024, č. j. 25 Co 93/2024-302, rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé potvrdil (výrok I) a ve výroku o nákladech řízení jej změnil tak, že žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II). O nákladech odvolacího řízení rozhodl tak, že se žalované náhrada nákladů odvolacího řízení nepřiznává (výrok III). Odvolací soud zdůraznil, že civilní soud (rozhodující o odškodnění újmy způsobené jednotlivými úkony provedenými v rámci trestního řízení) není oprávněn hodnotit správnost jednotlivých úkonů, proto odškodnění poškozeného připadá do úvahy jen ve skutečně zjevně excesivním způsobu jednání státních orgánů, kdy pouhou okolnost, že nastala procesní situace, kdy výslech žalobkyně musel být opakován (resp. doplňován s ohledem na výsledky provedeného dokazování a nově objevené důkazní prostředky), nelze považovat za nesprávný úřední postup. Odvolací soud uvedl, že nemá žádnou pochybnost o tom, že v posuzovaném trestním řízení opakované provedení výslechu žalobkyně bylo nezbytné k tomu, aby došlo k odhalení a spravedlivému potrestání pachatele, a že průběh výslechů byl zcela odpovídající zákonu. Městský soud v Praze se tak ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, neshledal existenci odpovědnostního titulu, protože opakování výslechů žalobkyně nelze s ohledem na okolnosti konkrétního případu považovat za excesivní způsob jednání orgánů státní moci, a tedy neshledal ani důvod zkoumat splnění ostatních podmínek (újmy a příčinné souvislosti). Odvolací soud pokládal opakované výslechy za nezbytné a neporušující právo žalobkyně na ochranu dle Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání (dále jen „Lanzarotská úmluva"), když ve zde posuzovaném případě byla nezbytnost opakování výslechů vysvětlena, opakované výslechy při hlavních líčeních prováděli zákonní soudci, soudy rozhodovaly v senátech, jejichž členy byly muži i ženy, žalobkyně nikdy nebyla vyslýchána na místech, kde docházelo k jejímu zneužívání, nikdy nebyla konfrontována se svým otcem (s ním byla v kontaktu zcela dobrovolně) ani se se svým otcem při výslechu nesetkala (žalobkyně i její opatrovník považovali v době výslechů uvedená opatření za dostatečná), od okamžiku, kdy byl soud informován

o zhoršujícím se psychickém stavu žalobkyně, zareagoval (po 31. 8. 2018 se již žádný výslech žalobkyně neodehrál), soudy vždy odůvodnily, proč výslech žalobkyně považovaly za nezbytný, a zajistily, aby při výslechu byla chráněna její osobní integrita.

4. K výslechům žalobkyně učinil odvolací soud následující závěry. Dne 15. 7. 2015 se do bydliště žalobkyně dostavili dva policisté s pracovnicí Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), kdy žalobkyně poprvé sdělila svá obvinění a její výslech se konal dne 16. 7. 2015, kdy došlo ke špatné dataci a na úředním záznamu je uvedeno, že se jedná o přepis výslechu ze dne 15. 7. 2015, přičemž výslech je zachycen na CD nadepsaných datem 16. 7. 2015. Při výslechu dne 16. 7. 2015 byla provedena i fotodokumentace. Dne 20. 8. 2015 se žalobkyně dostavila a vypověděla, že si protiprávní jednání otce, o kterém vypovídala 16. 7. 2015, vymyslela. Dne 27. 11. 2016 se žalobkyně dostavila na policii, aby podala trestní oznámení na manželku svého otce, kdy tedy žalobkyně nebyla vyslýchána ve věci trestního stíhání otce.

5. Opakované výslechy žalobkyně při hlavních líčeních se uskutečnily ve dnech 8. 12. 2015, 16. 2. 2016 a 21. 5. 2018, kdy ve všech případech bylo přijato stejné opatření – otec žalobkyně byl vykázán do sousední místnosti, kde v přítomnosti justičního strážníka poslouchal výslech žalobkyně, dotazy byly kladeny prostřednictvím předsedy senátu a členy senátu, výslechu byla přítomna vždy alespoň opatrovnice dítěte, ve dvou případech pak též znalec (psycholog), u posledního výslechu byl též zmocněnec žalobkyně. Při výslechu dne 16. 2. 2016 se dokazování zaměřilo na otázky deníčku žalobkyně, který její matka předložila soudu až dne 25. 1. 2016, a trestní soud vysvětlil, proč přistoupil k opakovaní výslechu žalobkyně, a to jednak proto, že kvalita audiozáznamu nebyla dostatečná (šlo zhojit přečtením přepisu audiozáznamu) a dále především proto, že žalobkyně svou usvědčující výpověď dne 20. 8. 2015 odvolala s tvrzením, že si vše vymyslela. Po odvolání obžalovaného vrchní soud hodnocení věrohodnosti žalobkyně považoval za nepřesvědčivé, a to s ohledem na závěry znaleckého posudku (ten její věrohodnost shledal problematickou a posudek z oboru gynekologie verzi žalobkyně také nepodporoval), a krajskému soudu uložil rozsudkem ze dne 27. 2. 2017, č. j. 17 T 36/2015-982, doplnit dokazování. Obžalovaný následně podal dovolání. Po kasačním rozhodnutí Nejvyššího soudu, ve kterém byl shledán extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními v otázce věrohodnosti žalobkyně (sama se na nikoho se žádostí o pomoc neobrátila, nikdo z rodinných příslušníků si ničeho nebyl vědom, žalobkyně několikrát měnila výpověď, ze znaleckého posudku vyšla její věrohodnost jako problematická, soudy nekonfrontovaly tvrzení žalobkyně s dalšími důkazy, a dále zejména výpověď, kde uvedla, že si vše vymyslela), krajský soud při jednání dne 21. 5. 2018 vysvětlil, že je nutno opakovat výslech žalobkyně a znovu zdůraznil, že opakované výslechy žalobkyně bylo nutno provádět primárně proto, že svou původní výpověď odvolala.

6. V průběhu trestního řízení byla žalobkyně hodnocena psychologickým znaleckým posudkem znalce Mgr. Šnorka (který zjistil disharmonický vývoj osobnosti a velmi problematickou věrohodnost žalobkyně), psychiatricko-sexuologickým znaleckým posudkem znalkyně MUDr. Herrové a gynekologickým posudkem znalce MUDr. Sáky. Opatřením ze dne 22. 10. 2018 přibral do řízení Vrchní soud v Praze jako odvolací soud v trestním řízení MUDr. Jitku Rumlovou, soudní znalkyni z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, se specializací na dětskou a dorostovou psychiatrii. Znalecký posudek ze dne 12. 1. 2019 byl doručen zmocněnci žalobkyně pro trestní řízení dne 23. 1. 2019 a přehledně zrekapituloval rozvoj a následný vývoj negativního duševního stavu žalobkyně, u níž znalkyně konstatuje nestabilní poruchu osobnosti. K rozvoji této poruchy dle posudku došlo v důsledku disharmonického rodinného zázemí a zejména dlouhodobou traumatizací ve formě chování otce žalobkyně, ale i vlivem protrahovaného soudního procesu. U žalobkyně byla zjištěna posttraumatická stresová porucha s chronickým průběhem (toho času středně těžké až těžké intenzity), kdy na pro ni stresující události reagovala záměrným sebepoškozováním ve formě řezání se, pálení se a intoxikace léky. Opakované slyšení žalobkyně v rámci trestního řízení ji vystavilo

riziku vzniku nežádoucí druhotné újmy [§ 2 odst. 5 ve spojení s § 3 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZOTČ“)], která u ní byla následně i objektivně zjištěna uvedeným znaleckým posudkem soudní znalkyně MUDr. Jitky Rumlové. V průběhu řízení žalobkyně předložila znalecký posudek ze dne 30. 9. 2023 na následky újmy na zdraví žalobkyně formou ztížení společenského uplatnění MUDr. Jana Tučka, Ph.D., LL.M. z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který konstatoval, že u žalobkyně bylo v minulosti možné pozorovat disharmonický vývoj osobnosti, který postupně přešel do hraničního typu emočně nestabilní poruchy osobnosti. V důsledku pohlavního zneužívání ze strany otce a následné traumatizace opakovanými výslechy v rámci trestního stíhání došlo k rozvoji posttraumatické stresové poruchy, která se u ní chronifikovala a některé její příznaky přetrvávají až do současnosti. Městský soud v Praze jako soud odvolací v předmětné věci však tento znalecký posudek považoval za nepoužitelný, zejména proto, že byl dle jeho názoru vypracován předčasně a tendenčně.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

7. Rozsudek odvolacího soudu napadla žalobkyně dne 5. 8. 2024 včasně podaným dovoláním, které směřuje proti výroku I tohoto rozsudku.

8. Přípustnost dovolání žalobkyně shledává v tom, že v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla dosud řešena právní otázka odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu v podobě ztížení společenského uplatnění – vzniklou následkem opakovaných výslechů její osoby v trestním řízení.

9. Žalobkyně ve svém podání vytýká, že byla opakovaně vyslýchána navzdory tomu, že v trestním řízení vystupovala jako nezletilá dívka traumatizovaná tím, že byla od šesti let až do dovršení čtrnácti let věku znásilňována vlastním otcem, tedy jako zvláště zranitelná oběť poškozená sexuálně motivovaným jednáním, čímž jí byla způsobena nemajetková újma, neboť se u ní rozvinuly duševní obtíže mající povahu trvalých následků, a také tvrdí, že její opakované výslechy a znalecká zkoumání nebyly nezbytně nutné, že soud prvního stupně s ohledem na okolnosti případu nemusel naplnit pokyn odvolacího soudu ohledně jejího opakovaného výslechu. Žalobkyně je přesvědčena, že odvolací soud nevěnoval dostatečnou pozornost právům žalobkyně, kterým poskytuje ochranu ústavní pořádek České republiky, a vedle toho nesprávně aplikoval na projednávanou věc i obsah jednotlivých zákonných ustanovení, kdy žalobkyně především tvrdí, že ani ustanovení § 102 odst. 1 trestního řádu nemá umožňovat trestnímu soudu neustále, znovu a znovu bez dalšího, pokračovat ve výslechu zvlášť zranitelné dětské oběti, a současně odvolací soud vůbec neuvážil to, že právu na zvláštní ochranu dětí v trestním řízení poskytuje ochranu i mezinárodní právo. Dle názoru žalobkyně není možné, aby orgány činné v trestním řízení průběžně nezjišťovaly a nevyhodnocovaly, zda další a další účast na trestním řízení nevnáší do života obětí nebezpečí pro jejich přirozená práva. U žalobkyně k tomuto došlo, jak konstatovali i znalci, když uvedli, že protrahovaný soudní proces a účast žalobkyně na něm u ní zapříčinily vznik trvalých následků.

10. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

11. Vyjádření žalované k dovolání nebylo podáno.

III. Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (viz čl. II a XII zákona č. 286/2021 Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

13. Dovolání bylo podáno včas (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky § 241 odst. 1 o. s. ř. Dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

14. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

15. Podle § 237 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

16. Z kontextu dovolání je zřejmé, že dovolatelka klade otázku, zda pro závěr, že opakované výslechy nezletilého v postavení poškozeného a svědka týkající se jeho údajného sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání, nejsou nesprávným úředním postupem ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), postačí, jestliže byly s ohledem na aktuální stav trestního řízení nezbytné, neboť bez jejich provedení by nemohlo dojít k odhalení a usvědčení pachatele, či zda je rovněž zapotřebí u každého z opakovaných výslechů zvlášť provést vyhodnocení jejich přípustnosti i s přihlédnutím k možnému negativnímu vlivu opakovaného výslechu na nezletilého.

17. Tato právní otázka dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu řešena.

IV.
Důvodnost dovolání

18. Dovolání je důvodné.

19. Dle § 102 odst. 1 trestního řádu je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než osmnáct let o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvlášť šetrně a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat; k výslechu se přibere orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo jiná osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, která by se zřetelem na předmět výslechu a stupeň duševního vývoje vyslýchané osoby přispěla ke správnému vedení výslechu a osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušení nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby; ta má být dle odstavce 2 uvedeného ustanovení v dalším řízení vyslechnuta znovu jen v nutných případech.

20. Podle § 209 odst. 1 trestního řádu předseda senátu dbá o to, aby svědek ještě nevyslechnutý nebyl přítomen při výslechu obžalovaného a jiných svědků, je-li obava, že svědek v přítomnosti obžalovaného nevypoví pravdu, případně jde-li o svědka, jemuž nebo osobě jemu blízké z podaného svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, předseda senátu učiní opatření vhodné k zajištění bezpečnosti nebo utajení totožnosti svědka, případně vykáže obžalovaného po dobu výslechu takového svědka z jednací síně.

21. Podle § 3 odst. 2 ZOTČ Policie České republiky, orgány činné v trestním řízení a další orgány veřejné moci, subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, poskytovatelé zdravotních služeb, znalci, tlumočníci, obhájci a sdělovací prostředky mají povinnost

respektovat osobnost a důstojnost oběti, přistupovat k oběti zdvořile a šetrně a podle možností jí vycházet vstříc. Vůči oběti postupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu včetně psychického stavu, její rozumové vyspělosti a kulturní identitě tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě.

22. Dle § 18 odst. 1 ZOTČ otázky směřující do intimní oblasti vyslýchané oběti, zejména týkající se předchozích sexuálních vztahů a chování oběti, lze klást jen tehdy, pokud je to nezbytné pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, kdy tyto otázky je třeba klást zvlášť šetrně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, aby nebylo nutné výslech znovu opakovat; jejich formulaci je třeba při zachování potřebné ohleduplnosti přizpůsobit věku, osobním zkušenostem a psychickému stavu oběti.

23. Podle § 20 odst. 1 ZOTČ je zvlášť zranitelnou oběť v trestním řízení nutné vyslýchat obzvláště citlivě a s ohledem na konkrétní okolnosti, které ji činí zvlášť zranitelnou (odstavec 1). Je-li to možné, výslech zvlášť zranitelných obětí v přípravném řízení provádí osoba k tomu vyškolená v prostorách pro tento účel upravených či přizpůsobených. Dle odstavce 2 je-li obětí dítě, výslech v přípravném řízení provádí vždy osoba k tomu vyškolená s výjimkou případů, kdy se jedná o úkon neodkladný a vyškolenou osobu nelze zajistit. Výslech zvlášť zranitelné oběti se provádí dle odstavce 3 tak, aby později nemusel být opakován. V případě dalšího výslechu před stejným orgánem je vyslýchajícím zpravidla stejná osoba, nebrání-li tomu důležité důvody. Nepřeje-li si zvlášť zranitelná oběť bezprostřední vizuální kontakt s osobou podezřelou ze spáchání trestného činu nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede, dle odstavce 4 se učiní, nebrání-li tomu závažné důvody, potřebná opatření, aby k takovému vizuálnímu kontaktu nedošlo, zejména se využívá audiovizuální techniky, je-li to technicky možné, přitom je třeba zajistit, aby nebylo porušeno právo na obhajobu.

24. Výše uvedená zákonná ustanovení je třeba aplikovat s přihlédnutím k ustanovením Lanzarotské úmluvy, jež pojmenovávají práva nezletilých obětí trestné činnosti, kdy dle čl. 30 odst. 1 této úmluvy přijme každá smluvní strana taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby vyšetřování a trestní řízení probíhalo v nejlepším zájmu dítěte a s respektem k jeho právům, a dle odstavce 2 přijme ochranný přístup k obětem, zajišťující, aby vyšetřování a trestní řízení nezhoršilo trauma utrpěné dítětem a po ukončení trestního řízení byla v případě potřeby poskytnuta pomoc. Každá smluvní strana dále dle odstavce 3 zajistí, aby vyšetřování a trestní stíhání probíhaly jako přednostní řízení bez jakéhokoliv neodůvodněného zdržení, a dle odstavce 4 zajistí, aby opatřeními přijatými podle této hlavy nebylo dotčeno právo na obhajobu a požadavek na spravedlivý a nestranný proces podle článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dle odstavce 5 pak každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná, v souladu se základními zásadami vnitrostátního práva, a která jednak zaručí účinné vyšetřování a trestní stíhání trestných činů podle této Úmluvy, umožňující, je-li to potřeba, tajné operace, a jednak umožní, aby útvary nebo služby odpovědné za vyšetřování mohly identifikovat oběti trestných činů podle článku 20, zejména použitím analýzy materiálů dětské pornografie, jako např. fotografií, audiovizuálních nahrávek, přístupným, šířeným a předávaným komunikačními a informačními technologiemi.

25. Dle čl. 31 odst. 1 Lanzarotské úmluvy každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k ochraně práv a zájmu obětí, včetně zajištění jejich zvláštních potřeb jako svědků, ve všech fázích vyšetřování a trestního řízení, zejména tím, že:

> a) je poučí o jejich právech a službách, které jim jsou k dispozici, vyjma případů, kdy si nepřejí takové informace dostávat, o vypořádání se s jejich stížnostmi, bodech obžaloby, o obecném průběhu vyšetřování nebo řízení a jejich roli v rámci řízení i o výsledcích řízení v jejich věci;
>
> b) zajistí, aby alespoň v případech, kdy by oběti a jejich rodiny mohly být vystaveny nebezpečí, byly tyto informovány, zdali stíhaná nebo odsouzená osoba byla částečně nebo úplně

osvobozena;

c) jim v rámci pravidel vnitrostátního práva poskytnou možnost být slyšen, předložit důkazní prostředky a zvolit formu vyjádření jejich potřeb a názorů pohledů na věc, a to přímo nebo prostřednictvím prostředníka, a tato vzít do úvahy;

d) jim poskytnou odpovídající pomoc tak, aby jejich práva a zájmy byly náležitě zajištěny a zohledněny;

e) ochrání jejich soukromí, totožnosti a podobu a přijmou opatření podle vnitrostátního práva, aby se předešlo veřejnému šíření informací, které by mohly vést k jejich identifikaci;

f) zajistí bezpečnost obětí, jejich rodin a svědků svědčících v jejich prospěch před nebezpečím zastrašování, odplaty a opakované viktimizace oběti;

g) zajistí, aby se oběti a pachatele trestných činů nedostali do přímého kontaktu ve vyšetřovacích služebnách a soudních místnostech, vyjma případů, kdy odpovědné orgány rozhodly opačně s ohledem na nejlepší zájem dítěte, nebo pokud takový kontakt je nezbytný pro účely vyšetřování nebo trestního řízení.

26. Dle čl. 34 odst. 1 Lanzarotské úmluvy každá smluvní strana příjme taková nezbytná opatření, aby zajistila, že osoby, útvary a služby odpovědné za vyšetřování budou specializovány na boj proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí anebo jsou pro tyto účely vyškoleny určené osoby. Tyto útvary a služby budou mít k dispozici odpovídající finanční zdroje.

27. Dle čl. 35 odst. 1 každá smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby zajistila, že:

a) výslechy dětí proběhnou bez zbytečného prodlení poté, co byly skutečnosti oznámeny příslušným orgánům;

b) v případě potřeby proběhnou výslechy dětí v prostorách určených nebo upravených pro tyto účely;

c) výslechy dětí budou prováděny odborníky vyškolenými k tomuto účelu;

d) kdy je to možné a vhodné, provedou všechny výslechy dítěte tytéž osoby;

e) počet výslechů bude co nejnižší a výslechy budou prováděny pouze tehdy, pokud je to naprosto nezbytné pro účely trestního řízení;

f) dítě může být doprovázeno svým právním zástupcem nebo případně dospělou osobou podle svého výběru, vyjma případů, kdy v souvislosti s touto osobou bylo přijato odůvodněné rozhodnutí v opačném smyslu.

Dle odstavce 2 uvedeného ustanovení přijme každá smluvní strana taková legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby mohly být všechny výslechy oběti nebo případně dítěte, které vystupuje jako svědek, zaznamenány na video a aby tyto videozáznamy mohly být v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva použity jako důkazy při soudním řízení. A dle odst. 3 v případech, kdy je věk oběti nejistý a lze ji důvodně považovat za dítě, použijí se opatření podle ustanovení odstavců 1 a 2, než bude její skutečný věk zjištěn.

28. Dle čl. 36 odst. 1 každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která budou

nezbytná k tomu, aby s ohledem na pravidla, kterými se řídí nezávislost výkonu právních povolání, bylo zajištěno vzdělávání týkající se práv dětí, sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí a takové vzdělávání bylo dostupné pro všechny osoby činné v trestním řízení, zejména soudce, státní zástupce a advokáty. Dle odst. 2 se každá smluvní strana zavazuje přijmout taková legislativní nebo jiná nezbytná opatření, v souladu s pravidly vnitrostátního práva k tomu, aby:

> a) soudce mohl nařídit neveřejné jednání;
>
> b) výslech oběti mohl proběhnout, aniž by tato byla přítomna v soudní síni, především s využitím vhodných komunikačních technologií.

29. Výkladu těchto článků se Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“ či „Soud“) již zabýval, a to zejména v rozsudku ze dne 7. 2. 2023 ve věci B. proti Rusku, č. 36328/20, rozsudku ze dne 20. 2. 2024 ve věci M. G. proti Litvě, č. 6406/21, rozsudku ze dne 18. 6. 2024 ve věci A. P. proti Arménii, č. 58737/14, rozsudku ze dne 9. 2. 2021 ve věci N.Ç. proti. Turecku, č. 40591/11, rozhodnutí ze dne 2. 2. 2021 ve věci X. a ostatní proti Bulharsku, č. 22457/16, a rozsudku ze dne 20. 6. 2019 ve věci A. a B. proti Chorvatsku, č. 7144/15.

30. Ve věci B. proti Rusku, č. 36328/20, se stěžovatelka ve věku 12 let v rámci psychologického vyšetření svěřila, že byla sexuálně zneužívána a po zahájení trestního řízení se čtyřmi muži se v rámci vyšetřování musela účastnit opakovaných výslechů. První výslech stěžovatelky byl natočen na video, nahrávka však byla téhož dne ztracena kvůli technické závadě, a tak musela své vyprávění o zneužívání zopakovat. Celkem byla vyslechnuta dvanáctkrát (třikrát v každém z případů), čtyřmi různými vyšetřovateli, přičemž výslechy probíhaly v běžných kancelářích. Stěžovatelka taktéž musela zopakovat své výpovědi na místech, kde mělo ke zneužívání docházet, identifikovat a osobně konfrontovat pachatele, kdy byla následně znovu vyslýchána v rámci soudního řízení vedeného s jedním z pachatelů. Dle odborného posudku trpěla posttraumatickým stresovým syndromem způsobeným jejím sexuálním zneužíváním, smrtí matky a účastí na trestním řízení. U stěžovatelky byly také zjištěny akutní sebepoškozovací a sebevražedné projevy, musela být umístěna pod dohled psychiatra a vyžadovala dlouhodobou léčbu. Stěžovatelka před ESLP namítala, že byla během vyšetřování a následného soudního řízení vystavena sekundární viktimizaci v rozporu s čl. 3 Lanzarotské úmluvy. Ve vztahu k opakovaným výslechům stěžovatelky a k pořízení videozáznamu prvního z výslechů, který však byl ztracen, ESLP připomněl, že z důvodu potřeby omezit počet výslechů na minimum a zabránit tak další traumatizaci oběti bylo zabezpečení videozáznamu stěžovatelčiny první výpovědi nesmírně důležité a ani po jeho ztrátě nebyla provedena žádná opatření, která by zabránila tomu, aby stěžovatelka musela příběh o svém zneužívání opakovat a znovu prožívat trauma. Ani skutečnost, že probíhala čtyři samostatná řízení, nebránila použití stejných relevantních důkazů. Nejenže byla stěžovatelka vyslýchána opakovaně, ale navíc ji vyslýchali čtyři různí vyšetřovatelé, z nichž tři byli muži, což pro ni znamenalo ještě větší stres a nic také nenasvědčovalo tomu, že by vyšetřovatelé byli speciálně vyškoleni. Kromě těchto četných výslechů na stanici opakovala stěžovatelka své výpovědi i v prostorách bytů, kde k jejímu zneužívání došlo, což její trauma ještě prohloubilo. Za obzvláštně alarmující považoval ESLP kontakt stěžovatelky s údajnými pachateli. Během výše uvedených vyšetřovacích úkonů vykazovala stěžovatelka dle zpráv psychologů známky psychického traumatu typického pro dětské oběti sexuálního zneužívání, s čímž byli vyšetřovatelé obeznámeni. Jako zvláště zarážející označil ESLP pokračující výslechy stěžovatelky jak ze strany vyšetřovatelů, tak i prvostupňového soudu, poté, co skupina soudních znalců ve své zprávě diagnostikovala u stěžovatelky duševní poruchu a konstatovala, že její stav vyžadoval léčbu, přičemž její další účast na vyšetřování a soudním řízení nedoporučila. Odpovědností soudu prvního stupně bylo především zajistit, aby byla při soudním řízení dostatečně chráněna osobní integrita stěžovatelky a aby bylo provedeno náležité vyvážení jejích práv s právy obhajoby. ESLP považoval za zarážející, že soudce své rozhodnutí vyslechnout stěžovatelku nijak neodůvodnil a nevzal v úvahu její zvláštní zranitelnost jako dětské oběti

sexuálního zneužívání, důkazy o znepokojivém stavu jejího psychického zdraví, doporučení znalců směřující proti její účasti na jednání, a dokonce ani žádost psychologa a opatrovníka stěžovatelky o zastavení jejího výslechu z důvodu jejího dalšího traumatizování. Dle názoru ESLP v projednávané věci vnitrostátní orgány projevily naprostou neúctu k utrpení stěžovatelky, která se nacházela v situaci akutní zranitelnosti z důvodu svého nízkého věku, tragické rodinné situace, umístění v dětském domově a sexuálního zneužívání ze strany několika osob. Žalovaný stát neochránil stěžovatelčinu osobní integritu v průběhu trestního řízení proti údajným pachatelům jejího sexuálního zneužívání, což vedlo k její sekundární viktimizaci.

31. Ve věci M. G. proti Litvě, č. 6406/21, byl stěžovatel v době, kdy mu bylo 17 let, napaden partnerem své tety, kdy v rámci přípravného řízení byla různými znalci provedena 3 lékařská vyšetření stěžovatele. Později stěžovatel zažádal o provedení nového znaleckého lékařského vyšetření a zároveň o provedení psychologického a psychiatrického vyšetření jeho osoby s ohledem na posouzení dopadu trestného činu na jeho duševní zdraví, čemuž prvostupňový soud vyhověl. Závěry z již čtvrtého lékařského posudku se shodovaly se dvěma předchozími. Stěžovatel před ESLP namítal porušení čl. 6 odst. 1 Lanzarotské úmluvy, ESLP se však rozhodl věc podřadit pod čl. 3 Lanzarotské úmluvy. ESLP ve svém rozhodnutí připomenul, že v případech, kdy existuje podezření na sexuální zneužívání dětí, je v rámci řízení vyžadována účinná implementace práva dětí na to, aby byl přednostně zohledněn jejich zájem a aby byla řádně zohledněna jejich zvláštní zranitelnost a odpovídající potřeby. ESLP dále konstatoval, že požadavek, aby se stěžovatel podrobil několika lékařským vyšetřením kvůli tomu, že předchozí znalci neposkytli řádně odůvodněné a komplexní zprávy, jakož i požadavek, aby se podrobil psychologickému posouzení několik let po předmětných událostech, protože orgány opomněly takové posouzení nařídit v dřívější fázi řízení, představoval riziko, že mu bude způsobeno další trauma, a byl proto neslučitelný s povinností státu k náležitému zohlednění zvláštní zranitelnosti dítěte a tomu odpovídajících potřeb.

32. Ve věci A. P. proti Arménii, č. 58737/14, ESLP dospěl k závěru, že stát nesplnil svůj pozitivní závazek chránit stěžovatelku, která byla v době incidentu dospívající dívkou s mentálním postižením, před sexuálním zneužíváním ve státní škole osobou, jež byla zároveň veřejným činitelem. Tato povinnost nebyla splněna, protože stát nezajistil vhodný legislativní a regulační rámec pro prevenci, odhalování a oznamování sexuálního zneužívání nezletilých a školské orgány nepřijaly přiměřená opatření k ochraně stěžovatelky. Došlo tak k porušení čl. 3 Lanzarotské úmluvy. ESLP v tomto případě zjistil také porušení čl. 8 a 13 Lanzarotské úmluvy.

33. Ve věci N. Ç. proti Turecku, č. 40591/11, byla stěžovatelka ve věku dvanácti let nucena dvěma ženami k prostituci a později podala trestní oznámení na ženy a muže, s nimiž měla sexuální styk. Obviněno bylo celkem 28 osob, z nichž některé z nich stěžovatelka konfrontovala před soudem za přítomnosti veřejnosti i obhájců obžalovaných a při jednom ze soudních jednání byla napadena příbuznými obžalovaných. ESLP konstatoval porušení čl. 3 a 8 Lanzarotské úmluvy, protože státní orgány nedostály svým závazkům, když neprovedly účinné vyšetřování a nezajistily stěžovatelce odpovídající ochranu. Vyšetřování bylo pomalé a nedostatečné, čímž došlo k sekundární viktimizaci stěžovatelky. Chyběla podpora sociálního pracovníka či psychologa, nebyla zajištěna ochrana stěžovatelky před obžalovanými a byla nucena k traumatizujícím výpovědím i rekonstrukcím znásilnění. Navíc musela podstoupit opakovaná lékařská vyšetření, jejichž nadměrný počet představoval nepřiměřený zásah do její fyzické i psychické integrity. ESLP rovněž shledal, že neochota zajistit bezpečné prostředí pro jednání a nezajištění důstojných podmínek svědčí o selhání v ochraně práv a důstojnosti stěžovatelky.

34. Ve věci X. a ostatní proti Bulharsku, č. 22457/16, stěžovatelé ve věku 9, 10 a 12 let po pobytu v sirotčinci svým novým rodičům sdělili, že v něm byli oběťmi pohlavního zneužívání. Trestní řízení byla později zastavena z důvodu neexistence dostatečných důkazů, že ke spáchání předmětných trestných činů došlo. Před ESLP stěžovatelé namítali zejména porušení zákazu mučení nebo

podrobování nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 3 Lanzarotské úmluvy a práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Lanzarotské úmluvy. ESLP nejprve ve svém senátním rozsudku jednomyslně rozhodl, že k porušení čl. 3 (v hmotněprávní ani procedurální složce) ani čl. 8 Lanzarotské úmluvy nedošlo. Po postoupení věci však velký senát ESLP rozhodl devíti hlasy proti osmi, že došlo k porušení procedurální složky čl. 3 Lanzarotské úmluvy. Pokud se jedná o tuto procedurální složku ESLP shledal, že vnitrostátní orgány veškeré odůvodněné a dostatečné kroky k ochraně stěžovatelů nepodnikly. V tomto ohledu byly podstatné zejména procesní nedostatky, jako byl způsob výslechu dalších nezletilých, kteří pobývali v sirotčinci spolu se stěžovateli, absence vyhodnocení vhodnosti výslechu stěžovatelů a jejich rodičů ze strany bulharských orgánů, stejně tak jako možnosti vyžádat si lékařskou prohlídku stěžovatelů. V neposlední řadě pak vnitrostátní orgány opomenuly vyslechnout všechny nezletilé v sirotčinci, kteří byli stěžovateli označeni za pachatele či oběti pohlavního zneužívání. V rámci vyšetřování nebyly zvažovány ani další specifické (skryté) možnosti vyšetřování, jako je např. zachycení telefonních hovorů, posílaných zpráv či dokumentů apod. (dle tvrzení stěžovatelů byly kupř. pořizovány fotografické snímky, které se vnitrostátní orgány nepokusily opatřit). Zejména s ohledem na uvedené dospěl velký senát ESLP k závěru, že zjištěná opomenutí byla dostatečně závažná na to, aby bylo možné shledat, že vyšetřování, které bylo provedeno, nebylo dostatečně účinné ve smyslu čl. 3 Lanzarotské úmluvy, vykládaného s ohledem na ostatní použitelné mezinárodní prameny, a tím došlo k porušení procedurální složky čl. 3 Lanzarotské úmluvy.

35. Ve věci A. a B. proti Chorvatsku, č. 7144/15, se jednalo o případ matky a její dcery, kdy matka oznámila policii, že dítě ve věku 4 a půl roku naznačilo nevhodné chování ze strany otce. Vyšetřování začalo na základě jejího podání, ale žádné důkazy o sexuálním zneužívání nebyly nalezeny. Zprávy odborníků a znalecké posudky neprokázaly zneužívání a naznačily, že matka mohla dítě ovlivnit. Státní zástupce proto případ uzavřel. ESLP při projednávání posoudil, zda bylo vyšetřování obvinění ze sexuálního zneužívání účinné, a uvedl, že státy mají povinnost zajistit, aby byla trestněprávní ochrana dětí zajištěna prostřednictvím účinného právního rámce a jeho praktického uplatňování. Chorvatsko podle názoru ESLP disponovalo odpovídající právní úpravou, která zahrnovala i postupy pro ochranu dětí při vyšetřování. ESLP také zohlednil, že chorvatské orgány jednaly v souladu s příslušnými národními protokoly, které stanovují postupy, které mají být dodržovány při vyšetřování domácího násilí a sexuálního zneužívání dětí, a také respektovaly nejlepší zájem dítěte, jeho fyzickou i psychickou integritu. V této souvislosti také ESLP připomněl své závěry z judikatury, které zdůrazňují zvláštní zranitelnost dětí v případech sexuálního zneužívání a také principy vyplývající z Lanzarotské úmluvy. Vzhledem k těmto okolnostem neshledal, že by vnitrostátní orgány nedostály svým závazkům podle čl. 3 a 8 Lanzarotské úmluvy.

36. Ze shora uvedené judikatury ESLP plyne, že jednou z výzev při aplikaci Lanzarotské úmluvy je otázka opakovaných výslechů dětí, které se staly oběťmi sexuálního násilí. Tyto výslechy, pokud nejsou prováděny správně, nebo jsou-li opakovány, mohou vést k již zmíněné sekundární viktimizaci, tedy k prohloubení stresu a traumatu oběti. Právě z tohoto důvodu čl. 35 odst. 1 písm. e) Lanzarotské úmluvy zavazuje smluvní státy k tomu, aby prováděly opatření, která mají za cíl omezit počet výslechů na co nejnižší počet a zajistily, že výslechy probíhají pouze tehdy, pokud je to nezbytné. Tento závazek odráží snahu chránit oběti před další újmou a současně zachovat jejich důstojnost během trestního řízení.

37. Klíčové případy ESLP, jako jsou B. proti Rusku, č. 36328/20, a M.G. proti Litvě, č. 6406/21 (viz výše), zdůrazňují význam těchto otázek v praxi. Oba případy poskytují vodítko, jak přistupovat k výkladu zásad Lanzarotské úmluvy. Při aplikaci zásad ochrany dětských obětí sexuálního zneužívání je klíčové mít na paměti, že primárním cílem právního rámce je ochrana nejlepšího zájmu dítěte. Tento zájem zahrnuje nejen zajištění spravedlnosti, ale také respekt k důstojnosti dítěte a jeho psychické pohodě. Tyto základní zásady pro vyšetřování a trestní stíhání činů sexuálního

vykořisťování a pohlavního zneužívání spáchaných na dětech jsou výslovně uvedeny v Lanzarotské úmluvě (článek 30) a zrcadlí se také v judikatuře ESLP. Význam ochrany dětských obětí je zdůrazněn mimo uvedené případy i například ve věci X. a ostatní proti Bulharsku, kde ESLP vyzdvihl důležitost ochrany nejen před samotným pachatelem, ale také před sekundární viktimizací, která může být důsledkem nevhodného přístupu nebo zanedbání povinností ze strany státních orgánů. Takové situace zahrnují opakovaná vyšetřování, nepřiměřené zásahy do integrity dítěte nebo absence podpory během trestního řízení. Tímto ESLP nastavuje jasné standardy, které by měly být závazné pro všechny členské státy Rady Evropy a které představují minimální ochranný rámec, jenž musí být v praxi dodržován.

38. Množstvím provedených výslechů dítěte se ESLP nejintenzivněji zabýval ve věci B. proti Rusku. V rozsudku ze dne 7. 2. 2023 ve věci B. proti Rusku, č. 36328/20 podrobně rozebíral, jak počet výslechů, tak okolnosti, za kterých byly prováděny, přičemž vyzdvihl nutnost minimalizace zásahů do psychického stavu dítěte. ESLP konstatoval, že příslušné ruské orgány neochránily osobní integritu stěžovatelky, a to zejména kvůli nadměrnému počtu výslechů v kombinaci s jejich nevhodným provedením. Nedostatky ve vyšetřování představovaly porušení základních práv stěžovatelky a vedly až k její sekundární viktimizaci (bod 71 příslušného rozhodnutí). ESLP ve svém rozhodnutí doporučil zavedení specifických procesních záruk jako jsou například využití specializovaných prostor (bod 60 příslušného rozhodnutí), přítomnost vyškolených odborníků (bod 63 příslušného rozhodnutí) nebo omezení opakovaného výslechu na nezbytně nutné případy (bod 59 příslušného rozhodnutí).

39. Lze shrnout, že ESLP po členských státech požaduje, aby zajistily nejen ochranu dětí před samotným pachatelem, ale také trvá na důsledné prevenci před sekundární viktimizací dětí způsobenou postupy orgánů činných v trestním řízení. Na základě výše uvedených principů je zřejmé, že jakékoli zásahy do práv dětských obětí, včetně nadměrného počtu výslechů, musí být vždy pečlivě zvažovány a minimalizovány.

40. Uzavřel-li odvolací soud, že „pouhou skutečnost, že nastala procesní situace, kdy výslech žalobkyně musel být opakován (resp. doplňován s ohledem na výsledky provedeného dokazování a nově objevené důkazní prostředky), nelze považovat za nesprávný úřední postup," s tím, že „primárním účelem trestního řízení je zajistit, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni," a že „odvolací soud pak nemá žádnou pochybnost o tom, že v posuzovaném trestním řízení trestní soud vždy respektoval pokyn instančně nadřízeného soudu a že opakovaná provedení výslechu žalobkyně byla nezbytná k tomu, aby došlo k odhalení a spravedlivému potrestání pachatele," jeho právní závěr s ohledem na výše uvedené neobstojí, neboť je příliš paušální. Odvolací soud se totiž měl důsledně zabývat i tím, z jakého důvodu bylo potřeba výslechy opakovat, s ohledem na to, že nesprávný úřední postup, jenž vyústil v opakovaný výslech nezletilé, může spočívat i v tom, že skutečnosti, které mohly být zjištěny při výslechu jediném (nebo při již uskutečněném předchozím výslechu), zjištěny nebyly, a proto bylo nutno je zjišťovat při výslechu dalším. Jestliže taková situace nastala, byl tím porušen příkaz minimalizace zásahu do práv poškozené nezletilé osoby prováděním jejích opakovaných výslechů a zároveň je dáno pochybení na straně orgánů činných v trestním řízení, které mají zásadně vyslechnout zvlášť zranitelnou osobu způsobem, aby opakovaný výslech už nebyl potřeba. V posuzované věci je tedy důležité se zabývat i okolnostmi, proč ke zjištění skutečností podstatných pro trestní řízení nepostačovaly výslechy nezletilé žalobkyně předcházející kasaci ze strany Nejvyššího soudu, jenž uložil její opakovaný výslech. Vyhodnocení je třeba provést adresně pro každý z opakovaných výslechů.

41. Protože odvolací soud k takovému vyhodnocení nepřistoupil, je jeho posouzení neúplné a tudíž nesprávné.

42. Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší soud dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Protože důvody, pro které byl napadený rozsudek

odvolacího soudu zrušen, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud podle § 243e odst. 2 věty druhé o. s. ř. i rozsudek soudu prvního stupně a věc mu (Obvodnímu soudu pro Prahu 2) vrátil k dalšímu řízení.

43. V dalším řízení je soud prvního stupně i odvolací soud vázán vysloveným právním názorem dovolacího soudu (§ 243g odst. 1 věta první, ve spojení s § 226 o. s. ř.). Soud prvního stupně u každého z opakovaných výslechů zvlášť provede vyhodnocení jejich přípustnosti i s přihlédnutím k možnému negativnímu vlivu opakovaného výslechu na žalobkyni.